

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)

12–13 травня 2016 року
м. Тернопіль

У двох томах
ТОМ 2

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2016

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання якості медичної освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 12–13 трав. 2016 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – Т. 2. – 364 с.

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Н. А. Мацегора, О. Є. Шпота, М. Ю. Голубенко

Одеський національний медичний університет

Вступ. Одне з головних завдань медичної освіти - формування навичок клінічного мислення у майбутнього лікаря, основою якого є формування логічного, конструктивного і систематизованого підходу до засвоєння учбового матеріалу. У вирішенні цього завдання самостійна робота студентів (СРС) повинна займати провідні позиції, а процес навчання набути характеру самостійної навчальної праці студентів.

Основна частина. СРС – найважливіша ланка концепції індивідуалізації навчання. Поряд з цим, вона передбачає спілкування між студентами і, таким чином, сприяє формуванню навичок роботи в команді. Даний вид компетенції розглядається як інструмент, що дозволяє поліпшити якість знань за допомогою спільного обговорення і дискусії. Існують наступні види СРС: пошук і вивчення додаткової літератури; конспектування матеріалу, складання планів, тез; кодування інформації (створення алгоритмів, схем, структурно-логічних схем лекції, заняття, теми взагалі, графіків тощо); написання рефератів, звітів, анотацій, доповідей, історій хвороби; підготовка до виступу з повідомленнями на семінарських заняттях; чергування в клініці поза межами навчального часу; як найвищий рівень СРС – виконання фрагменту наукової роботи певної кафедри (дослідницька робота) з оформленням тез на конференцію, олімпіаду.

На кафедрі фізіопульмонології Одеського національного медичного університету навчаються студенти 4–го та 6–го курсів за спеціальністю «Лікувальна справа» «Педіатрія» та «Стоматологія». На СРС виділено: 50 годин - 4курс «Лікувальна справа»; «Стоматологія»–20 го-

дин; 6 курс: 14 годин – «Педіатрія»; «Лікувальна справа» – 14 годин.

Оцінювання СРС, що передбачена учбовим планом, проводиться як на заняттях аудиторно, так і під час поточного контролю за усією темою. У тому числі, оцінювання якості засвоєння СРС, здійснюється під час захисту історії хвороби, що дає дозвіл до складання диференційного заліку.

СРС сприяє активізації творчої діяльності студентів, на яку спрямована організація учбового процесу.

Висновки. Таким чином, роль СРС у забезпеченні підготовки майбутнього фахівця заключається у тому, що:

- у студентів формується самостійний підхід до вивчення розділів теми;

- складається необхідність ставити конкретні питання, за якими студенти зможуть підходити до рішення проблемних теоретичних і практичних задач.

- при самостійній роботі в команді (наприклад, дискусія, ділова гра та інші форми СРС) студентами відображаються різні точки зору на одне і те саме питання, що дає можливість порівнювати різні погляди, аналізувати їх, це сприяє більш якісному засвоєнню учбової теми.

Література

1. Рогачевський О.П., Чернецька О.В., Пашенко Т.І. Організація самостійної роботи студентів. Одеса: ОНМедУ, 2015. – 27 с.

2. Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ/ За ред. В.М.Запорожана/ Кресюн В.Й., Бажора Ю. І., Годован В.В. – Одеса: ОНМедУ, 2015. – 45 с.

ІННОВАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В МЕЖАХ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ВНЗ

О. В. Медянова

Одеський національний медичний університет

Вступ. У державній цільовій соціальній програмі «Молодь України» на 2016-2020 сформульовано пріоритетне значення напряму збереження психологічного здоров'я молоді: принцип «У гармонії з собою і світом», тобто сприяння «зміцненню психічного здоров'я молодих людей, формування внутрішньої культури їх взаємин у сім'ї та соціальному середовищі; забезпечення репродуктивного здоров'я молоді, популяризація серед молоді знань з безпеки життєдіяльності» [1]. Одним з дієвих механізмів вирішення сформульованих завдань є активна робота психологічних служб ВНЗ.

Основна частина. Основними напрямками роботи психологічної служби ОНМедУ є: 1) індивідуальна та групова робота з діагностики та коректування деструктивних психологічних станів студентів, аспірантів та викладачів [2]; 2) науково-дослідна робота співробітників кафедри філософії та біоетики, аспірантів-психологів та студентів, що спрямована на дослідження індивідуально-психологічних особливостей студентів-медиків і науковців-медиків. А

також на розробку, апробацію та впровадження в психологічну та викладацьку практику методик і програм для діагностування, розвитку психологічних можливостей особистості: адаптивності, аксеологічної спрямованості, інноваційного потенціалу особистості, зрілих когнітивних навичок та комунікативної компетентості.

В межах загальнодержавної програми «Здоров'я-2020: Український вимір», за напрямом «Психічне здоров'я» працівниками психологічної служби ОНМедУ були проведені дослідження:

1) В межах кандидатської дисертації Медянової О. В. «Когнітивні складові як чинник розвитку ціннісної сфери особистості студента-медика» проводилось дослідження співвідношення когнітивних та ціннісних складових особистості з позицій постнекласичної методології на контингенті студентів-медиків ОНМедУ [3]. Дослідження підтвердило, що розвиток когнітивних складових сприяє зменшенню конфліктності та неструктурованості ціннісної сфери особистості студентів-медиків; 2) Дисертацій-

не дослідження Куцебо О. М. «Психологічні захисні механізми особистості майбутніх медиків» [4]; 3) В межах кандидатської дисертації Кривцової Н. В. «Психологічний резерв самореалізації особистості дослідника» було проведено дослідження зв'язків між показниками інноваційного потенціалу особистості і соціальної адаптивності [2]; 3) В межах кандидатської дисертації Мадінової Ю. І. «Психодіагностика та корекція особистісної дезадаптації у студентів-медиків під час первинної професіоналізації: симптомокомплекс композиційної організації малюнка» виявлені композиційні особливості малюнків студентів-медиків, що свідчать про стан психо-фізіологічної та психо-соціальної дезадаптації [2]; 4) В межах науково-дослідної роботи студентів та психодіагностичного напрямку роботи психологічної служби ОНМедУ були виконані дослідження: Паску В.М. «Дослідження самооцінки особистості та харчової поведінки юнацтва» [5, с.38-39]; Клочкова Г.О., Грейц Я.О. «Виявлення проблем у сфері комунікації» [5, с.38-39]; Черкасенко М.А., Останина Д.Ю. «Исследование факторов, усиливающих восприимчивость студентов-медиков к эффектам толпы» [5, с.42]; Медянова Є.К., Затула О.С. «Исследование влияния перфекционизма на индивидуально-психологические особенности студентов-медиков» [5, с.37-38].

Таким чином, науково-дослідна робота в межах психологічної служби ВНЗ спрямована як на з'ясування психологічного стану та його можливих порушень у студентів, аспірантів та викладачів, так і на закріплення навичок дослідницької роботи та розвитку інноваційних можливостей студентів, що планують наукову діяльність.

Висновки. Психологічний супровід вищої освіти потребує наукових даних стосовно індивідуально-психологічних особливостей особистості учасників навчального процесу; розробки, апробації та впровадження методик, спрямованих на оптимізацію навчального простору,

розвиток учбової та професійної компетентності як викладачів, так і майбутніх медиків; своєчасної та ефективної діагностики деструктивних станів, а також потенцій розвитку особистості. Тому розвиток та активізація як наукової, так і діагностико-корекційної роботи психологічної служби ВНЗ є актуальним завданням сьогодення.

Література

1. Розпорядження Кабінет Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 1018-р «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми “Молодь України” на 2016-2020 роки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1018-2015-%D1%80>.

2. Медянова О. В., Кривцова Н. В., Головчук В. Т. Пріоритети освіти у вимірі інформаційного суспільства / О.В. Медянова та ін., Н. В.: матер. Всеукр. навч.-наук. конференції з міжнар. участю, присвяч. пам'яті ректора, члена кор. НАМН України, проф. Л. Я. Ковальчука [«Реалізація закону України «Про вищу освіту» у вищій медичній та фармацевтичній освіті України»], (Тернопіль, 21-23 травня 2015 р.). – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – С.107-108.

3. Медянова Е.В. Когнитивные составляющие как фактор развития ценностной сферы личности студентов-медиков / Е. В. Медянова //Интегративна антропология. – 2013. - №2 (22). – С.57-62.

4. Куцебо О. М. Аналіз зв'язку психологічних захисних механізмів з типологічними особливостями особистості майбутніх медиків / О. М. Куцебо // Наука і освіта. – 210. – № 9. – С. 81 – 85.

5. Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини: міжнар. наук.конф. студентів та молодих вчених, присвячена 85-річчю з дня заснування Студентського наукового товариства ОНМедУ. Одеса, 22–24 квітня 2015 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2015. – 346 с.

ГРУПОВИЙ ТРЕНІНГ ЯК МЕТОДИКА ЗАСВОЄННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТАМИ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

О. В. Мироненко

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Одну з провідних ролей у формуванні бази знань студентів медичних учбових закладів є опанування алгоритмами трактування результатів функціональних методів дослідження хворих. Згідно з програмою навчання необхідним є затверджений перелік практичних навичок, що дозволяє ознайомитись з базовими дослідженнями та навчитись їх розшифрувати. Для ознайомлення створені методичні розробки для кожного практичного заняття, для відпрацювання відведено час роботи в аудиторії безпосередньо з викладачем. Однією з методик навчання є груповий тренінг, який застосовується для відпрацювання маніпуляційної техніки та алгоритму аналізу результатів.

Мета: оцінити ефективність застосування групового тренінгу у засвоєнні практичних навичок студентами 4 курсу.

Матеріали та методи: робота проводиться в кабінеті функціональної діагностики та/або учбовій аудиторії. Група студентів 4-го курсу знаходиться в кабінеті функціональних досліджень під час обстеження хворих. Викладач знайомить студентів з методикою проведення дослідження та демонструє його проведення на прикладі пацієнтів

та/або двох-трьох осіб з студентів. Надалі в учбовій аудиторії проводиться детальний розбір протоколу обстеження як хворого, так і здорових осіб. Надається алгоритм розшифровки результатів. Викладач демонструє приклади розшифровки. Наступним етапом є самостійна робота студентів з результатами обстеження: вони отримують для аналізу 2-3 зразка та дають заключення щодо його результатів. Студенти, які швидко засвоїли алгоритм, стають експертами для інших. Якщо один з студентів виконує завдання невірно, то студенти-експерти виправляють його помилки. Далі викладач надає час для групової роботи: студентам надаються ситуаційні завдання, які включають результати метода обстеження, який опрацьовується.

Висновки: груповий тренінг в умовах професійного середовища дозволяє надати усім студентам якісний алгоритм аналізу методів функціональних досліджень, побудувати вірне уявлення про методіку проведення та мету проведення дослідження, що призводить до формування клінічного мислення та вміння працювати у злагодженому колективі